

SEARCHED JUN 22 1990

CATALOGUE of the
SCHOOL OF THEOLOGY AT ATHENAGORAS
ORTHODOX INSTITUTE
GRADUATE THEOLOGICAL UNION

SCHOOL OF THEOLOGY AT ATHENAGORAS
ORTHODOX INSTITUTE
GRADUATE THEOLOGICAL UNION

JACKSON, MICHIGAN
August 1988
VOL. LIII, No. 8

"50TH ANNIVERSARY OF THE VATRA" VIDEO

A VHS copy of a video of the 50th Anniversary of the Dedication of the Vatra made professionally by Mr. Novak Marku is now available. Those interested in purchasing one may write directly to:

Mr. Novak Marku
4908 Arbor Street, S.W.
Canton, Ohio 44710
(216) 477-3400

Cost is \$25.00 plus mailing

Religious Education Courses students and staff: 1988.

STORY ON PAGE 7

SOLIA

THE
HERALD

CHAIRMAN:

Rt. Rev. Bishop
Nathaniel Popp

ROMANIAN EDITOR

SECRETARY:

Rev. Fr. Marin Mihalache

BUSINESS MANAGER:

Cornel G. Ivascu

STAFF:

Florence Sirb

SOLIA (The Herald) is published monthly for \$12.00 per year in the United States, \$14.00 per year in the other countries by the Romanian Orthodox Episcopate, 146 W. Cortland, Jackson, MI. Second class postage paid at Jackson, Michigan. POSTMASTER: Send address change to SOLIA, 146 W. Cortland, Jackson, MI, 49201-2208, (517) 789-9088.

Articles and news published in SOLIA do not necessarily reflect the views or the endorsement of the Romanian Orthodox Episcopate.

FEAST OF THE BIRTH OF THE EVER VIRGIN MARY

Celebration of the Hram of the Vatra Church
50TH ANNIVERSARY

THURSDAY, SEPTEMBER 8, 1988

His Grace, Bishop NATHANIEL, invites the clergy and faithful of the Episcopate to celebrate the 50th Anniversary of the Dedication of the Vatra to the Ever-Virgin Mary.

PROGRAM

10:00 a.m. — Divine Liturgy

12:00 — Agape

1:30 p.m. — Holy Unction

3:00 p.m. — Procession with the icon of Our Lady Protectress of the Vatra and Akathist Hymn "Joy of All who Sorrow" at the shrine to the Besarabian Martyrs.

On this occasion, special prayers will be offered in thanksgiving to God and His Holy Mother for all the blessings bestowed on the Episcopate and the Vatra.

Plan to attend and "lift your heart onto the Lord!"

DRAMA DUKAKIS: TRAGEDIA ORTHODOXIA

America is a nation of ethnic immigrants and refugees. One cannot lay aside one's ethnic origin. One may ignore it or be ignorant of it, yet it remains. The language may be set aside and the culture forgotten but one cannot eradicate oneself from historical reality.

In America, when one publicly claims one's ethnic origin aloud, especially in the political arena, there is leaning to it and lately, Orthodox Christians have pondered both silently and in writing, "Why has Michael Dukakis made such an issue of being of Greek immigrants? Everyone has origins and certainly, all Americans cannot be invited to become Greeks or Greek-Americans.

Some have objected that there is a ploy to equate being Greek with being Orthodox and therefore, all Orthodox should support a "Greek" candidate. Mr. Dukakis has not denied his Greek origin. Spiro Agnew did not deny it in his day, either.

Indeed, one cannot lay aside one's ethnic origin or roots but one may choose to cast off one's religious faith. One can choose another over the previous affiliation; one can decide that there is nothing or no one in which to believe; one can depart from the religious faith "traditionally" held by the vast majority of one's ethnic origin.

Ethnic origin is the result of historical factors, even though known to God, but no free will is involved; faith is a gift given by God and personally accepted or rejected; the individual must choose.

During the chaos of the Protestant revolution in Western Europe, the prevailing axiom was: "Cuius regio; eius religio" (Whosoever rules, his religion prevales). The individual had little choice.

The great "Baptism of Rus" in 988 took place because of this same principle: Prince Vladimir accepted Byzantine Orthodox Christianity and today the northern Slaves are Orthodox Christians. The individual had little choice.

Tragedy: The Church in Russia is celebrating the Millenium of faith; the Russian State is celebrating the 70th anniversary of the overthrow of the descendants of St. Vladimir the Prince and the revolution which executed millions and millions of Orthodox Christians for their faith.

Today, individuals continue to suffer; the Church throughout the world suffers, but she has also been set free. The modern separation of the State from the Church has dealt the Church a stunning blow. The Church does not have the State to enforce discipline and good order in the ranks of believers; the State however cannot use the power of the Church to threaten its citizens with the pains of eternal damnation. The

Church alone has the divine mandate to present the Gospel of Christ to individuals, everywhere.

Tragically, however, the State has made the Church its servant by virtue of its total power over every aspect of life and living. The State has divorced the Church and must favor none but allow all. There is no individual ruler now to uphold the Church; the days of Byzantium and the third and fourth Romes are gone. The State must "allow" all cults to exist, to be recognized as "equal," to be allowed to grow (which in Orthodox Christian nations means prosyletism in the vineyard of Christ).

From Europe came Holy Orthodoxy to the New World, and from the New World to Europe went the numerous, competitive, judgemental American Protestant sects and cults which made inroads into the flock of Christ like thieves among the innocent. The State, any State may claim neutrality in things religious, but the Orthodox Church cannot pretend that there is a universal Church outside of and to which the Orthodox Church is a mere part nor can she agree that all religions are equal.

We can say that there is no "traditional" American religion nor ethnos; further, we can add that, there is no longer any such thing as a "traditional" Orthodox Christian nation or ethnos. One can be Russian and Baptist; one can be Greek and Jehovah Witness; one can be Romanian and Pentecostal; here in America or in those countries of origin. The law of the land so guarantees! The individual has a choice.

The drama, therefore, of Mr. Dukakis is not that he tried to deny his ethnic origin but rather that by definition of his own Archdiocese, he is not a practicing Orthodox Christian by his own choice.

In skimming through the pages of the Greek Archdiocese's Yearbook we read the following:

"Mixed Marriages: The non-Orthodox partner must be a Christian who has been baptized in the name of the Holy Trinity. The couple should be willing to baptize their children in the Orthodox Church and nuture them in accordance with the Orthodox Faith. The Orthodox partner should bear in mind that a married Orthodox Christian whose wedding has not been blessed by the Orthodox Church is no longer in good standing with the Church and consequently does not have the right to receive the sacraments of the Church." (Page 72)

It is known that Mr. Dukakis is not married in the Church nor are his children baptized. The individual has made a choice.

In America, one can be both Greek and not-Orthodox. In the Church one cannot be both Ortho-

(continued on page 4)

dox and not-Orthodox. Mr. Dukakis's status in his Church is, today, the same as when he married outside the Church some years before.

But the most tragic aspect of this drama is that Mr. Dukakis personally stands in direct opposition of the Holy Fathers of the Orthodox Church, the Church put forward as the one to which he claims membership and this is on the particular issue of abortion. Even if the Governor had married a Greek Orthodox in the Church, he could not be an abortionist and be in good standing with the Orthodox Christian Church. The Church of Christ is PRO-LIFE.

Should a politician find his personal faith in conflict with the political laws of the land he ought not to burn incense to the Emperor's statue nor bow down to it but rather refuse to give to Ceasar the things of God!

Orthodox Christians in America would be proud to have an Orthodox Christian president in the White House but to be an Orthodox president one must believe and accept the teachings of the Orthodox Church and herein is the tragedy facing the Orthodox.

If all candidates are not Pro-life, must the Orthodox not vote at all? No, of course not. The voice of the citizen must be heard and in America, voting is the way by which the individual articulates his stand. An Orthodox Christian assumes he is able to vote for someone who claims to be Orthodox but the difficulty is, that he, by definition of his Church and his choice of actions, determined this otherwise.

Among the other articles of information in the Greek Yearbook are statements that show that "mixed" marriages are two to one over "Orthodox to Orthodox." But this does not include statistics of those many who, like the Governor, chose to marry outside the Church. These are the data of the reality of 21st Century America. Love does not confine itself to live in isolated "ghettos" and, the individual has a choice.

It is obvious to us that in America, the progeny of the immigrant and refugee more than likely will choose their faith and that the individual's personal commitment to Christ is a choice made in view of the many conflicting possible choices in America.

What is also obvious is that the Church cannot lay claim to anyone because of "ethnic" origin nor can she appeal to individuals on the basis of familiarity with ritual, traditions nor sentiment. The competition for souls is universal, in the marketplace, as well as in the Church, and only the true Gospel will win the heart and soul to the Lord of all nations.

Soon, the "Mother" Churches will also find themselves face-to-face with the same reality: a Russian Orthodox marrying a Russian Baptist; a Romanian Orthodox marrying a Romanian Moslem; a Greek Orthodox marrying a Greek Hindu!

Perhaps it is time to review that apostolic statement of St. Paul that a Christian should not put aside his non-Christian spouse but rather try to win her to Christ

A ROYAL MEMORIAL

Fr. Laurence Lazar

The Reverend Mother Alexandra recently offered a very special memorial service (and Pomena) in memory of her beloved parents their Majesties King Ferdinand and Queen Marie of Romania. The occasion for the prayerful tribute was the 50th anniversary of the Queen's falling asleep, and the 61st of the King. Also remem-

bered were the valiant members of the Romanian armed forces who died on the battle fields, and the faithful who suffered and died in prisons and concentration camps for the sake of their country and her ideals.

At the conclusion of the service, the former princess (Domnița Ileana) lovingly eulogized her parents who were regarded by their adopted Romanian subjects as the father and "Mama Regina" of the free and united Romania 'that was' and that, by our prayers, will be again.

The beautiful chapel of Holy Transfiguration Monastery (founded by Mother Alexandra) near Ellwood City, Pennsylvania, was filled by the community of nuns now led by Mother Abbess Christophora, family, and friends from the area. concelebrating the July 18 service were priests of The Ohio — Western Pennsylvania Deanery: Fr. Laurence Lazar, Dean; Fr. Gregory Becker; Fr. Raymond Samoila; Fr. Remus Grama.

There is an atmosphere of peace and a rather unique presence of God that always touches the heart at this holy monastery. And this quiet parastas in memory of two sovereigns who reigned during a crucial moment in world history left a deep impression on all who gathered around Mother Alexandra for this special day of their remembrance by those of Romanian heritage or sentiment, and the Church in America.

May Our Lord grant eternal rest of the souls of His noble servants.

by his way of life.

It is so necessary for the Great Council of the Church to gather and meet and look into the mirror today and see that she is not the bride of Byzantium any longer but the bride of the pilgrim Christ who goes from nation to nation calling all men to salvation in their age and according to their place in history.

Dramas there will always be because the individual can choose; tragedies, however can be avoided.

†BISHOP NATHANIEL

CHURCH PROGRESS: WARREN, MICHIGAN

"Unless the Lord is the builder of the house, in vain the laborers toil."

Work on the foundation of the new "Descent of the Holy Ghost" church in Warren, Michigan, is well on its way, as our SOLIA photo indicates.

An East to West view of the foundation of Descent of the Holy Spirit church, Warren, Michigan.

Located on a large piece of land, in a park-like setting, the new church will be an outstanding example of Romanian-Byzantine architecture.

At the present, the foundation clearly shows the altar area, the transepts or choirs; the supporting bases for the columns are also in evidence.

Work is scheduled to continue through the summer months and well into next year.

The Descent of the Holy Ghost parish was co-host of this year's Episcopate Congress, along with the National Auxiliaries.

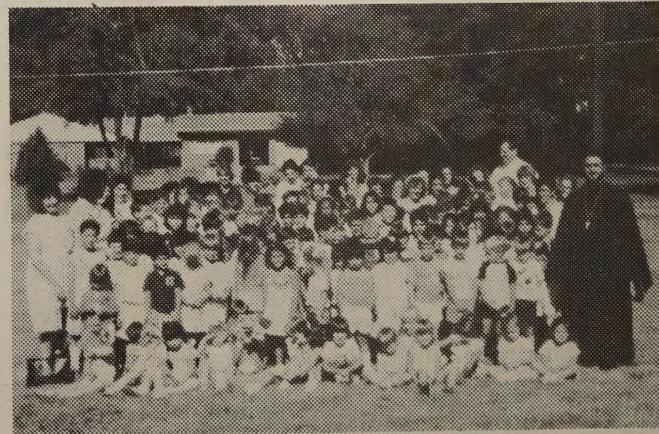
Hard working members of the Descent of the Holy Ghost Parish, preparing for the arrival of the Congress delegates and guests along with Fr. and Prsa John Mihut.

VACATION CHURCH SCHOOL IN WARREN, OHIO

The 5th Annual Vacation Church School was held at Holy Resurrection Church in Warren, Ohio, June 20-24, with a record attendance of 128 children! A total of 29 children from Holy Resurrection participated in this unique program. Denise Higgins and Fr. Gregory were the Coordinators for this year's VCS. Other sponsoring parishes were: St. John the Baptist (OCA Midwest Diocese), St. Nicholas (Carpatho-Russian Orthodox Diocese) and St. Demetrios (Greek Archdiocese).

Each day began at 9 a.m. in church with the children singing a brief prayer service officiated by one of the local priests. The three hours were divided between lessons, arts and crafts, church music, snacks and recreation.

There were seven classes with 10 teachers and assistants, plus a staff of ten others who headed the arts and crafts, music, recreation and snacks. Enrollment breakdown was: 21 children in the Pre-School; 19 in the Kindergarten, 16 in 1st Grade; 18 in 2nd Grade, 26 in 3rd & 4th Grades, 16 in 5th & 6th Grades and 12 in the Senior Class.

Teachers from our parish were: Preo. Lydia (Grade 2); Sue Datish (Grade 1), Fr. Gregory (Music), Mike Datish (Recreation). Serving as Snack Ladies were: Helen Rimar, Lenuta DeMartini, Savita Bocsa & Mary Stan. Helping in various ways in the program were: Mary Pulca, Sadie Datish, Helen Pipenur, Jim Rimar & Jerry Higgins.

Children registered from Holy Resurrection were: Maria Becker, Elisabeth Dan, Tyler Thomas Fusselman, Kevin Higgins, Sarai Dan, Douglas Datish, Michael Ross, Samantha Thomas, Rachel Ghindia, Christopher Higgins, Lauren Hileman, Drew Thomas, Ana Becker, Jason Dan, Kristen Datish, Justin Becker, Michelle Jana, Galen Ludwick, Kelley Lupu, Maria Jana, Dacia Ludwick, Stacey Lupu, Kara Opritza, Anna Ostendorf, Chucky Costea, Larry Costea, Jason Opritza & Marcella Pulca.

(continued on page 6)

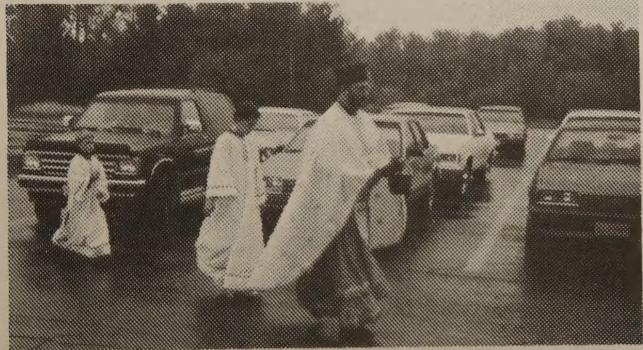
Friday's Program was preceeded by a Pizza Party for the children and at 11:30 parents and relatives arrived to view the children's arts and crafts. All of the classes sang a selection of hymns, the grand finale was "My Father's House". Games were played outdoors while the parents enjoyed a Coffee Hour and had an opportunity to speak with the clergy and teachers.

What a wonderful week of Christian Fellowship we all had! The children even wanted it to continue for another week!

Fr. Gregory Becker

ST. ELIJAH HEARS PRAYERS OF WARREN PARISHIONERS

On the Sunday before the feast of the holy prophet Elijah, at Holy Resurrection Church in Warren, Ohio, special petitions and prayers were inserted during the Augmented Litany for rain.

According to custom, at the conclusion of the Liturgy a procession led by the icon of St. Elijah made its way to the church parking lot. We had been without rain for many weeks. God heard our prayers — just before the end of the Divine Liturgy it began to rain.

The choir and congregation sang the tropar to the prophet Elijah during the procession. An altar had been set up on the curb and Father chanted the prayer invoking God's blessings on our vehicles and then went through the parking lot blessing each car with holy water. All the while God was showering his blessings of rain upon us!

INFORMATIVE NOTE

Mr. Simon Barbul, formerly a well known tailor in Cleveland, Ohio, died on May 31, 1988, at the age of 96. Mr. Barbul retired to Ft. Lauderdale, Florida in 1956. He is survived by his loving wife, Marian; daughter, Helen Haug; two grandsons and four great-grandchildren.

INVITATION

St. George Romanian Orthodox Church of Canton, Ohio cordially invites you to attend its 75th Anniversary of the Building of the Church, September 24th and 25.

PROGRAM OF FESTIVITIES

FRIDAY, SEPTEMBER 23 — Greeting of guests

5:00-8:00 p.m. Fish Fry Experience

SATURDAY, SEPTEMBER 24

5:30 p.m. Confession

6:30 p.m. Vesper Service and Parastas

8:00 p.m. Dance and Program

12:00 midnight Good Night: See you tomorrow

SUNDAY, SEPTEMBER 25

9:00 a.m. Matins

10:00 a.m. Divine Pontifical Liturgy, officiated by His Grace Bishop Nathaniel, assisted by the local and visiting clergy

12:30 p.m. Social Hour — Church Social Hall

1:30 p.m. 75th Anniversary Banquet

We are looking forward to having you join us in celebrating this important event in the history of our Church.

If you need accommodations, please contact Mustafa Saraclar at Palmer Travel — Toll Free 1-800-627-1208.

Rev. Fr. Panteleimon Stanciu, Parish Priest

Laura Saraclar, Chairman

Nick G. Sandru, Co-Chairman

22nd ANNUAL CONFERENCE OF THE ORTHODOX BROTHERHOOD/USA

WHEN: OCTOBER 28, 29, 30, 1988

WHERE: CHICAGO, ILLINOIS

HOSTED BY: CHICAGO AREA MEMBERS

LOCATION: ST. MARY'S ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

MIXED CAMP AT THE VATRA

The 1988 Religious Education Courses began on Saturday evening, July 9. Eighteen young men and women from across the United States and Canada came to participate in this year's program.

Sunday July 10, began with the Divine Liturgy celebrated by His Grace Bishop Nathaniel, with responses given by the nuns of the Dormition Monastery of Rives Junction, MI. After brunch, the students were supposed to go to the lake to spend the afternoon swimming and getting acquainted. But plans were changed. After praying many weeks for rain, the rains finally came. So, we stayed on the Vatra grounds.

Monday began the daily routine. Everyone was up at 7:15 A.M. and ready for chapel at 8:00 and the flag raising which followed. By 8:30, we were all eager for breakfast. The first class of the day began at 9:30 with His Grace Bishop Nathaniel teaching on contemporary issues.

Next, the students attended choir practice. In choir, they were taught by Bishop Nataniel, Fr. George Treff (Merrillville, IN) and Mrs. Verlie Ungurain (Roblin, Manitoba).

The second class of the day was then taught by Seminarian Minas Sarchizian (Los Angeles, CA). His class was on the history of the Church. The third class was taught by Fr. Treff on the subject of Liturgics.

After a full morning of classes, the students were ready for lunch. In fact, they were **always** ready for meals. This year, the kitchen crew was headed by Mrs. Leona Barbu (Cleveland, OH), assisted the entire two weeks by Mrs. Verlie Ungurain. The second week, they were joined by Mrs. Mary Nutial (Alliance, OH). Helping on weekends and on days off from work were Mrs. Eugenia Poroch (St. Clair Shores, MI) and Mrs. Dorothy Aldea (Royal Oak, MI). The kitchen staff also included two young ladies who served as dining room hostesses: Leslie Koch (Canton, MI) and Suzie Dragos (Canton, OH), aided for several days by Maria Blendea (Canton, MI).

After lunch, each student was assigned a job for the day. From kitchen duty to dorm sweep, they all helped to "keep house" at the Vatra. And in charge of all the cleaning were the Vatra maintenance men, headed by Peter Gibb (Youngstown, OH), assisted by Chris Kushner (Hermitage, PA) and Derek Tolci (also Hermitage), and Chris Popp (Aurora, IL).

After cleaning chores, the students had time for a wide range of activities. They went swimming at Grass Lake, when we had a water safety instructor. Although we did not have a "permanent" one, serving in this capacity from time to time were David Poroch (Midland, MI) and Marleen Aldea (Royal Oak, MI), who came to be with us on their days off from work.

One of our camp "traditions" is a trip to the Jackson Dairy. This year, our staff and students enjoyed

four "Dare to Be Great" sundaes, each containing 21 scoops of ice cream. One trip to the Dairy is enough for one camp.

Afternoon activity time would also include trips to the laundromat or the local shopping mall (for souvenirs). And when the temperature reached 100+ degrees, we simply went to the movies, so that all could enjoy the air-conditioned comfort for the afternoon. Upon return, it was time to dress and be ready for supper at 6:00 P.M.

The fourth class of the day was held at 7:00 P.M. by Preoteasa Mary Ellen Rosco (Dearborn Hts, MI), who also served as Camp Director. Her subject was the Sacraments. All classes, by the way, were taught in the Heritage Center Conference Room.

At 8:00 P.M., we had evening activities, which included Arts and Crafts led by Becky McMahon (Birmingham, MI), and Romanian dancing, taught by one of the students, Miss Amy Toconita (St. Paul, MN). They participated in a ping-pong tournament. Winner of this year's tournament was Gabriel Bita who, incidentally, is a concert pianist and played for the camper's enjoyment on many occasions.

Usually, by 9:30 things would begin to wind down.

Families with students on closing day.

Evening prayers were held in the church, and then everyone went to the dorm to prepare for bed and lights out.

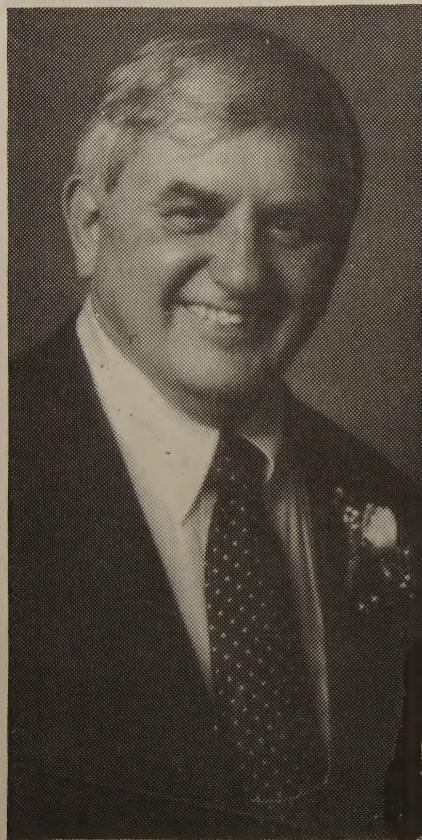
Throughout the busy days, the students' physical health was watched by Gabriela Nicula (Livonia, MI), assisted for the first two days by our long-time Camp Health Director, Mrs. Virginia Vincent (Southfield, MI). Mrs. Vincent was not able to be with us for the full two weeks of camp this year.

Also, during the camp, the students were able to
(continued on page 9)

IN MEMORIAM

Andrew Peru, a former member of the Episcopate Council, business manager of SOLIA, and past national president of A.R.O.Y., fell asleep in the Lord suddenly on Sunday, July 24, 1988, at his home in Dearborn Heights, Michigan.

He is survived by his loving wife Eugenia, daughter Eugenia Maria, and two grandsons Andrew and Jason, as well as brothers and sisters: John Peru, Charles Peru, Anica (Mrs. John) Sokol, and Mary Spisak. Also surviving are nephews, nieces, cousins and many godchildren.

Andrew was born at McKees Rocks, Pennsylvania, on September 29, 1916, the son of Vica and Maria Parau. At the age of 16, he came to the Detroit area, where he met and later married Eugenia Constantin in 1940.

He was dynamically successful in the business world, owning his own companies engaged principally in supplying parts to the automotive industry. Yet, he was extremely sensitive to people's needs and never neglected his family, his friendships and church. Andrew had ample opportunities to enter the social circles of the automobile world. But he always felt most "at home" with his Romanian church family.

Prayer services were held on two evenings prior to the funeral on Saturday, July 30. The funeral service was held at Sts. Peter and Paul Romanian Orthodox Church in Dearborn Heights, where Andrew devotedly served as council president and member of the choir and Men's Club. In attendance was His Grace Bishop Nathaniel, while participating clergy included Reverend Fathers: Leonte Copacia, Ioan Ivascu, Richard Grabowski, Lawrence Lazar, Ioan Mihut, Romey Rosco, John Surducan and Constantin Tofan. Following the burial service at Woodmere Cemetery in Detroit, a Memorial Luncheon (Pomana) was served for 500 people in the church hall.

Andrew Peru will long be remembered by the Episcopate for his concern and generosity while he worked with Archbishop Valerian of blessed memory on major projects over the years.

All his fellow parishioners at Sts. Peter and Paul will continue to pray for his soul as they remember not only his most generous benefactions over the years, but also his drive, zeal and vision for the future and our youth. **May his memory be eternal.**

CLERGY CHANGES

PRISACARU, Rev. Fr. Vasile, relieved of his duties as pastor of Holy Cross parish, Washington/Alexandria, VA. effective August 1, 1988.

WEBSTER, Rev. Fr. Alexander, received into the ranks of the clergy from the Diocese of the South, effective, July 1, 1988, by the Episcopate Council.

HIERARCHAL SCHEDULE

**Thursday, June 2. Salem, OH.
St. John.** Pastoral visit.

June 3-5. Cleveland, OH. St. Mary. ARFORA Congress. Friday: Meetings, Vespers, dinner, program.

Saturday: Divine Liturgy, meetings, Vespers, dinner, program.

Sunday: Divine Liturgy. Ordination of Rev. Fr. Leonte Copacia. Blessings of David Oancea and Ian Pac-Urar as Sub-Deacons, and Ronald Muresan as Reader. Blessed plaque honoring Priest Emeritus Rev. Fr. Vasile Hategan. Festive banquet.

Tuesday, Wednesday, June 7, 8. Miramar, FL. Holy Trinity. Mural project visit.

Sunday, June 12. Warren, MI. Descent of the Holy Ghost. Divine Liturgy. Blessing of the site for the new church. Festive Banquet.

Sunday, June 19. Southfield, MI. St. George Cathedral. Divine Liturgy. Reception for Rev. Fr. Leonte Copacia. Father's Day brunch.

Sunday, June 26. Dearborn, MI. Sts. Peter & Paul. Divine Liturgy. Memorial Service. Festive banquet for Hram.

Friday, Saturday, Sunday, July 1-3. Vatra. Episcopate Church Congress.

Monday, July 4. Heritage Center. Rededication.

July 9-23. Vatra. Religious Education Camp.

Sunday, July 17. Southfield, MI. St. George Cathedral. Celebrated Divine Liturgy. Attending AROY picnic for campers.

Wednesday, July 20. St. Elias Day. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Served Divine Liturgy attended by all the campers.

Sunday, July 24. Detroit, MI. St. Nicholas. Celebrated Divine Liturgy.

CAMP: (continued from page 7)

spend time with Mother Casiana, who taught some of them to use the "toaca," a long wooden board which rhythmically struck to call the faithful to services.

The middle weekend of camp, we were visited by the National Board of AROY, who held their summer meeting at the Vatra. This gave students an opportunity to meet the board members and talk about their local AROY chapters. That Saturday evening, the board hosted a "cookout" for staff and students.

On Sunday morning of that middle weekend, we journeyed to St. George Cathedral for Divine Liturgy. Then we were the guests of the local AROY chapters for lunch. Everyone had a good time at the Cathedral.

On the Feast Day of St. Elias (July 20), we travelled to the Dormition Monastery in Rives Junction for celebration of the first divine liturgy in their new chapel, by His Grace Bishop Nathaniel and visiting clergy from the Detroit area. Afterwards, a light luncheon was served. Then students were invited to take a "guided" walk around the 40 + acres of the monastery grounds. The nuns received us very warmly and we really enjoyed our visit.

Well, the two weeks went by very fast. Saturday, July 23, saw the camp come to a close. The Liturgy was celebrated by His Grace and the students gave the responses. At the dinner which followed in Iancu Hall, certificates were presented to the students with many thanks to all who helped make the camp a success.

Then it was that time again — time for those familiar lyrics "**Goodbye, Vatra, goodbye . . .**"

DELEGATES TO THE CHURCH CONGRESS

The following delegates elected by their parishes or appointed by the Auxiliaries of the Episcopate represented their parishes/organizations in the Congress.

UNITED STATES

- AKRON, OHIO — "Presentation of Our Lord"
Rev. Fr. Laurence Lazar, George Treff, Flora Grossmayer.
BRIDGEPORT, CONNECTICUT — "St. Dimitrie"
Rev. Fr. Dimitrie Tatulescu, George C. Fatsy, Aurel Ciufecu.
BROOKLYN/GLENDALE, NEW YORK — "Three Hierarchs"
Rev. Fr. Viorel Dumitrescu, Simion Beutura, Maria Beutura.
CANTON, OHIO — "St. George"
Rev. Fr. Pantaleimon Stanciu, George Oancea, Nicholas Lungociu Jr.
CHICAGO, ILLINOIS — "Holy Nativity"
Rev. Fr. Simion Pavel, John Funariu, Gheorghe Radulescu
CHICAGO, ILLINOIS — "St. Mary"
Rev. Fr. George Gage, George Muntean, Cornel Cotosman
CLEVELAND, OHIO — "St. Mary"
Rev. Fr. Richard Grabowski, John T. Martin, Cicerone Zamfir
DEARBORN HEIGHTS, MICHIGAN — "SS Peter and Paul"
Rev. Fr. Romeo Rosco, Victor Leahul, Eugenia Poroch
DETROIT, MICHIGAN — "St. Nicholas"
Rev. Fr. Marin Mihalache, Maria Corondan, Constantin Marandici
DETROIT/SOUTHFIELD, MICHIGAN — "St. George Cathedral"
Rev. Fr. Constantin Tofan, Peter Metes, John Mercea
DETROIT/WARREN, MICHIGAN — "Descent of the Holy Ghost"
Rev. Fr. John Mihut, Traila Balan, John Bandu

ELLWOOD CITY, PENNSYLVANIA — "St. Elias"

Rev. Fr. Raymond Samoila, Andrew Gib

ELMHURST, NEW YORK — "St. Mary"

Constantin Barbu

FARRELL/HERMITAGE, PENNSYLVANIA — "Holy Cross"

Rev. Fr. John Mancantelli, Virgil Tolci, Andrew Regule

FORT WAYNE, INDIANA — "SS. Michael and Gabriel"

John Zakh, John Micu

GARY/MERRILLVILLE, INDIANA — "Descent of the Holy Ghost"

Rev. Fr. George Treff, George Ross, Constantin Ardeleanu

INDIANAPOLIS, INDIANA — "SS. Constantine and Helen"

Rev. Fr. Filimon Barbos, John Schmidt

LOS ANGELES, CALIFORNIA — "Holy Trinity"

Rev. Fr. Constantin Alecse, Miron Bonca, Julian Lapadat

MIAMI/MIRAMAR, FLORIDA — "Holy Trinity"

Rev. Fr. Traian Petrescu, Marie Morar, Ion Vasile

NEW YORK, NEW YORK — "St. Dumitru"

Rev. Fr. Dumitru Sasu, Emil Panzaru

PHILADELPHIA/ELKINS PARK PENNSYLVANIA — "Descent of the Holy Ghost"

Rev. Fr. Mircea Marinescu, George Micu

PHOENIX, ARIZONA — "St. John"

Rev. Fr. Aurel Todorescu, Percy Avram, Emma Avram

PORTLAND, OREGON — "St. Mary"

Dan Lupulescu

ST. LOUIS MISSOURI — "St. Thomas"

Rev. Fr. Dimitrie Vincent

ST. PAUL, MINNESOTA — "St. Mary"

Rev. Fr. Cornel Todeasa, Philip Tocanita, James Capeti

TUSTIN, CALIFORNIA — "St. Mary"

Rev. Fr. Cornel Avramescu, Ioan Cionea, Elvira Opran

WARREN, OHIO — "Holy Resurrection"

Rev. Fr. Gregory Becker, Beatrice Jana, Victor Chuka

WASHINGTON D.C./ALEXANDRIA, VIRGINIA — "Holy Cross"

Rev. Fr. Vasile Prisacarou, George Cucu.

WASHINGTON D.C./VIRGINIA — "Protection of the Holy Mother of God"

Armand Scala, Marie Ficken

WOONSOCKET, RHODE ISLAND — "St. John"

Rev. Fr. Remus Bleahu

YOUNGSTOWN, OHIO — "Holy Trinity"

Rev. Fr. Remus Grama, Rosalie Graur, Charles J. Chetian

CANADA

CALGARY, ALBERTA — "St. Mary"

Rev. Fr. Michael Lupu, Peter Ziriada

DYSART, SASKATCHEWAN — "St. George"

John Bujea, Eleanor Bujea

KITCHENER, ONTARIO — "St. John"

Avram Srbu, Vichente Ocolisanu

LENNARD/INGLIS, MANITOBA — "St. Elias"

Rev. Fr. Nicolae Marioncu

REGINA, SASKATCHEWAN — "St. George"

Rev. Fr. Dan Suciu, Robert Buchanan, Rick Tonita

REGINA, SASKATCHEWAN — "St. Nicholas"

Rev. Fr. Constantine Turcoane, Kathy Crossman, Eva Delnea

TORONTO, ONTARIO — "St. George"

George Balasu, Tony Lupu

VANCOUVER, BRITISH COLUMBIA — "Holy Trinity"

Rev. Fr. Constantin Tarziu

WINNIPEG, MANITOBA — "St. George"

Rev. Fr. Mirone Klysh, Psa. Lillian Klysh

AUXILIARY ORGANIZATIONS

A.R.F.O.R.A. — Pauline Trutza, Victoria Trotogott, Victoria Trotogott.

A.R.O.Y. — Teva Regule (ex-officio), Rick DeMartini, Emily Lipovan

ORTHODOX BROTHERHOOD, U.S.A. — Alexandra Carulea (ex-officio), Virginia Calin, Helen Mogan

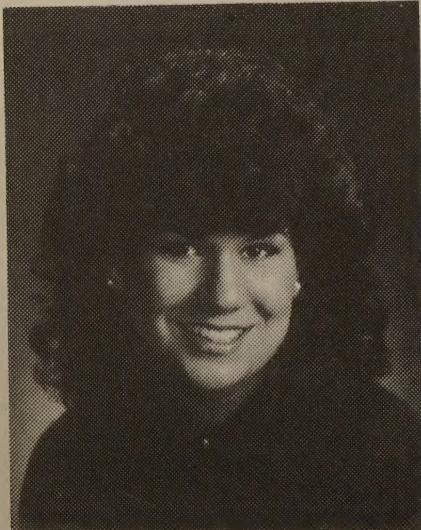
ORTHODOX BROTHERHOOD OF CANADA — John Bujea (Ex-officio), Gloria Buchanan

SPECIAL ACCREDITATION

Rev. Fr. John Limbeson

Rev. Fr. Catalin Mitescu

Congratulations to Our Graduates and God's Blessings for Peace, Health and Many, Many Years!

Leslie Koch

Leslie Koch, daughter of Mrs. Betty Koch and sister of Kelley and Beth Koch, graduated this June from Plymouth-Salem High School in Plymouth, Michigan. Leslie is currently, the president of Jr. AROY of St. George Cathedral in Southfield, Michigan, and, also, is a member of the "Hora Unirii" dance group. Leslie, an honor student, plans to attend Eastern Michigan University this fall where she will pursue her areas of interest: foreign languages/business. Leslie's proficiency in Spanish was tested this year when she had the opportunity to travel to Mexico with her Spanish teacher and a group of students. She hopes to eventually study abroad in furtherance of her foreign language skills.

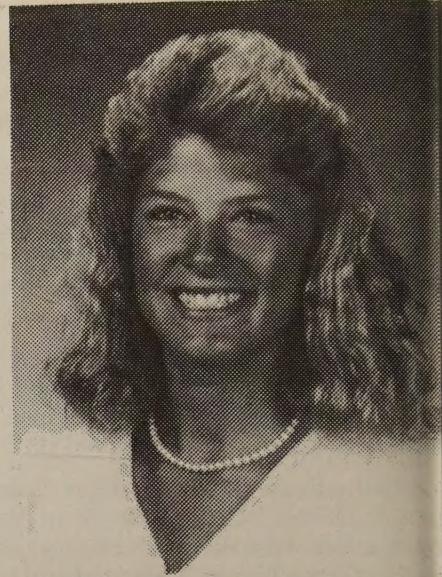

Kimberly Ann Carson

Kimberly Ann Carson, 18, is the daughter of Mr. & Mrs. Donald and Joanne Carson of Sterling Hts., Michigan. She graduated June 6, 1988 from Henry Ford II High School. She was in the Home Coming Court and also attended the Mannequin Modeling School. She was active in the High School Ski Club and the French Club.

She is working two jobs — in the office of a dentist in Rochester and in the office of a chiropractor in Sterling Heights. She is a member of the St. George Cathedral Jr. AROY.

She will attend Oakland University in September, majoring in English. Kimberly is the granddaughter of Mr. & Mrs. John and Anne Mercea.

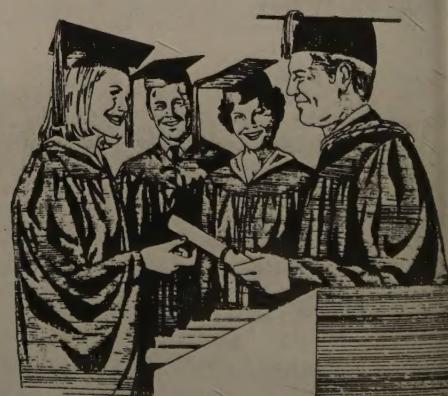
Marlene Aldea

Marlene Aldea, daughter of George and Dorothy Aldea of Royal Oak, Michigan, was graduated from Kimball High School. Baptized in St. George Cathedral, Marlene is a member of the Jr. AROY of which organization she is the treasurer.

Miss Aldea has attended the Camp Vatra for Girls and the Religious Education Courses; she has also been a counselor at the camp.

At Kimball, Marlene was a member of the Marching Band, Color Guard, Varsity Swim team, Softball Team and during her senior year, as co-op in the nursing program, worked at Wm. Beaumont Hospital.

Marlene plans to attend Eastern Michigan University this fall.

Gabrielle Christine Toconita

Gabrielle Christine Toconita, the daughter of Jeanette and Michael Toconita of Havertown, PA, graduated from Haverford Senior High School in June having completed a four-year high school honors program in three years. She will enter St. Joseph's University in September, where she plans to pursue a pre-law academic program of studies for a Bachelor of Arts degree.

Maria V. Nicula

Maria V. Nicula, is the youngest daughter of Constantin and Veturia Nicula, and a recent graduate of Churchill High School in Livonia, Michigan, where she maintained a 3.65 grade average. Maria's hobbies are boating and folk dancing, and she was an active member of the "Horia Unirii" Dance Group in Detroit. At St. Peter & Paul Romanian Orthodox Church in Dearborn Heights, she is currently president of the A.R.O.Y. Chapter.

Maria Ann Blendea

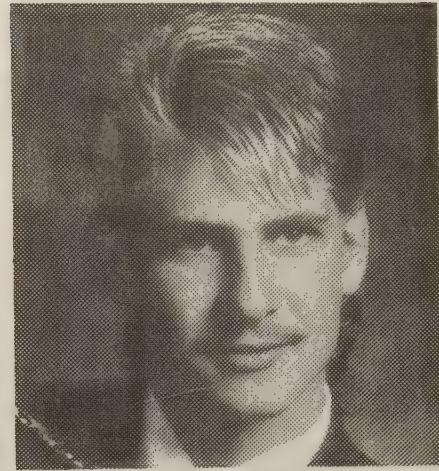
Maria Ann Blendea, age 18, is the daughter of Valerie A. Blendea of Canton, Michigan, and Kenneth F. Blendea of Detroit, Michigan, and Granddaughter of Anna Risca and Irene Blendea.

Maria graduated from Plymouth-Salem High School, Plymouth, Michigan, in January '88, and participated in the commencement ceremonies in June. While in high school, Maria was a member of the Honor Society, French Club, and the Girl's Golf Team. She has been accepted by Bowling Green State University, Bowling Green, Ohio, where she will further her education in the School of Business. Maria hopes to obtain a Bachelor of Science Degree in Marketing and Business Administration.

Maria has been very active as a member of the St. George Cathedral Jr. Aroy Chapter, in Southfield, Michigan. She has served as President, Secretary, and presently holds the office of Auditor. Maria attended Vatra Girls Camp and the mixed camps, as well as serving as counselor at both camps.

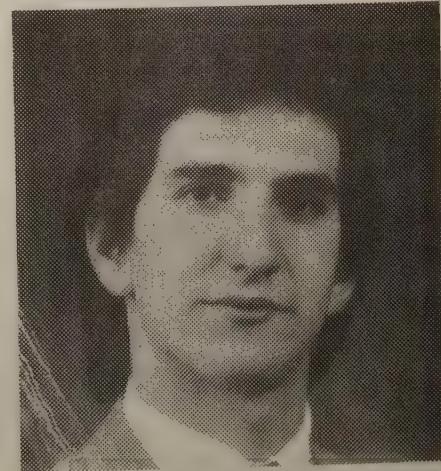
Dorel (Darrell) Liviu

Dorel (Darrell) Liviu, Mr. and Mrs. George Liviu, grandparents of Dorel (Darrell) Liviu announce the **Darrell** has passed his exam by the Michigan Bar. Mr. Liviu was baptized at St. George Cathedral. "We pray that the good God watches over Dorel and guides his steps."

Jason Michael Pate

Jason Michael Pate, graduated from Edsel Ford High School in Dearborn, Michigan, where he was an Honor Roll student. Being active in sports, his team won the Class "E" State Championship in 1986. Jason, son of Marvin & Mary Ann Kemp, was an altar boy at Sts. Peter & Paul Church in Dearborn Heights for several years. He plans to attend Henry Ford Community College this Fall to major in Mass Communications.

Michael Teodorescu

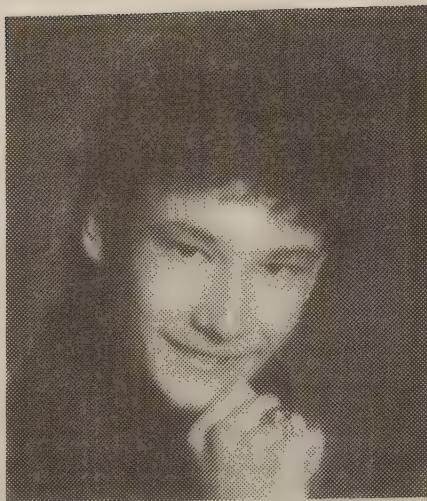
Michael Teodorescu, son of Mr & Mrs. Cezar & Doina Teodorescu of Livonia Michigan, graduated from Lawrence Institute of Technology.

He obtained a Bachelor Degree in Mechanical Engineering and recently accepted a full time position at General Motors Co. with their design staff. We are proud of his accomplishments.

Michael D. Fibison

Michael D. Fibison, son of J. David and Marilyn Fibison grandson of John and Helen Folea and Martha Fibison of St. Paul, Minnesota graduated with honors on June 11, 1988 from Stewartville High School Stewartville, MN. Michael was Jr. and Sr. Class President, All-Conference in football and wrestling, Minnesota Association of Student Council's State Secretary, and is currently a representative on a statewide task force working on youth development through community education. He received four scholarships and will use them at Mankato State University where he plans to major in both Business and Mass Communications.

John Petroi

John Petroi, son of Iovan & Anca Petroi, graduated from Crestwood High School in Dearborn Heights, where he was active in sports (especially basketball). He also received several art awards for his drawings in local competitions. John intends to enroll at Henry Ford Community College this Fall to pursue a career in commercial arts. He has served as altar boy (currently as sacristan) at Sts. Peter & Paul Church, and recently graduated from their Sunday School. In A.R.O.Y., John remains active and has participated in national basketball tournaments.

Jeanette C. Toconita

Mrs. Jeanette C. Toconita (ne Manton) of Havertown, PA and the Descent of the Holy Ghost Church in Elkins Park received a Master of Arts degree in Theology from St. Charles Seminary, Overbrook, PA on June 26, 1988. She is now teaching at St. Joseph's University in Philadelphia where her husband, Dr. Michael J. Toconita chairs the Department of Modern Languages.

Suzanne P. Dragos

Suzanne P. Dragos, graduated for Timken High School in Canton, Ohio. She was active in extracurricular activities which included Band, Rockette, Choir, and the Year Book. She was also voted the "Best Dressed Senior Girl" at Timken.

As a member of St. George Romanian Orthodox Church, she is very active in A.R.O.Y., and has been a delegate for the past three years to the AROY conference.

She attended Mixed Camp at the Vatra, and also worked as Counselor at this year's camp. She was a Debutante at the 1986 Cotillion.

She loves dancing, and was a member of the "Doina" Romanian Folkloric Ensemble.

Her future plans are to attend National Beauty College, and to pursue a modeling career.

Manuela Mihailescu

Manuela Mihailescu, has received a Masters of Business Administration in Marketing/Advertising from Baruch College of the City University of New York, class of May 1988. Grade Point Average: 3.95 advertising, 3.68 overall.

Mihailescu is also a winner of the first place award in the 18th Annual Philip Morris Marketing/Communications Competition for Students, Graduate Category, 1987. The first time Baruch College won such an award in a national competition for graduate students.

Master of Arts (Theater and Film Critique) from the Film and Theater Institute (IATC "I.L. Caragiale"), Bucharest, Romania, June 1974. Class Valedictorian.

**Lance Corporal
Michael James
Vasile Toconita**

Lance Corporal Michael James Vasile Toconita, U.S.M.C. is the son of Jeanette and Michael Toconita of Havertown, PA. A meritorious graduate of the Naval Sea School at San Diego, CA, Michael was awarded an appointment as personal security to the Admiral of the Seventh Fleet in the Pacific.

Otilija Mijok

Otilija Mijok, daughter of Justin and Andrijana Mijok graduated from Edison High School in Dearborn. She plans to enroll at Henry Ford Community College for two years, then transfer to Wayne State University for a degree in business. Otilija hopes to become a certified public accountant for a major business firm. She is a recent graduate of Sts. Peter and Paul Sunday School, and a member of the A.R.O.Y. Chapter at the church in Dearborn Heights, Michigan, where she has served as chapter secretary.

Martha Gavrila ARFORA Scholarship

This year's recipient of the **Martha Gavrila-ARFORA Scholarship** is Miss Anna Jonascu of Dearborn Michigan.

Miss Jonascu will be entering Wayne State University, School of Medicine this fall to work toward her degree in medicine.

She has successfully completed and received her Bachelor of Science degree in Biochemistry and received her Master Degree of Public Health from the University of Michigan.

Anna was elected to the Biology Honor Society and has served as secretary and treasurer for the campus chapter.

She is an active member of Sts. Peter and Paul Church, Dearborn Heights, Michigan. Her activities include membership in the AROY, Hora Unirii Romanian Folk Dance group, and a member of the Marasești Society of the Union and League.

Anna's activities include Volunteer work at St. Mary's Hospital and Livonia Doctors Clinic.

The **Martha Gavrila-ARFORA Scholarship** committee is pleased to present the one thousand dollar scholarship for the forth year to a very deserving young woman. Anna Jonascu.

This scholarship is awarded annually for women pursuing a post-

graduate degree at an accredited college or university.

Members of the review committee are; Bishop Nathaniel, Mr. George R. Gavrila, ARFORA-Pres. Pauline Trutza, Jo Anne Droubie, Dr. Violet Tomi Leathers, Bernice Sturgis and Leona Barbu.

The scholarship comes from matching funds from the **Martha Gavrila Trust Fund** and **ARFORA**. It honors the memory of Mrs. Martha Gavrila — a past president of ARFORA who had served for ten years from 1953-1963.

May we continue to serve in whatever capacity with love and sincerity.

Leona Barbu
Chairman

PARISH BULLETIN NOTES

Calgary, ALTA. St. Mary. Following Liturgy, we enjoy the fellowship at our coffee hours donated by various parishioners . . . Our Bible Study group eagerly takes part in the discussions and looks forward to the new sessions scheduled for the Fall.

†
Warren, OH. Holy Resurrection. The inter-Orthodox Annual Vacation Church School was held at our parish with a record attendance of 128 children . . . Thanks to the Ghindia families and to Sylvia Florea for the book donations to our library.

†
(continued on page 23)

TRANSFIGURATION

**OF OUR
LORD**

*Among his twelve apostles
Christ spoke the words of life,
And showed a realm of beauty
Beyond a world of strife:
When all my Father's glory
Shall shine expressed in me.
Then praise him, then exalt him,
for magnified is he!*

*Upon the mount of Tabor
The promise was made good;
When, baring all the Godhead,
In light itself he stood:
And they, in awe beholding,
The apostolic three
Sang out to God their Savior,
For magnified was he!*

**Byzantine Menaea,
Feast of the Transfiguration
(St. Cosmas, 8th cent.)**

Hampton Inn
27500 Northwestern
Southfield, MI 48034
(313) 356-5500

From Hotel to Church

Turn left out of the Hotel on the service drive and go to Lahser, and turn Right, get on U.S. 10 (Northwestern Hwy.). Going north take U.S. 10 to 9 Mile Rd. Exit. At the light you will turn Right, Church is on the Left side.

To Church from I-75

Southfield Freeway north to 8 Mile Rd. Exit. Go across 8 Mile Rd., now you are on the service drive. Go to first stop sign and turn left, next stop sign turn right. First light is 9 Mile Rd., turn left, Church is on the left side.

CONVOCATION

In conformity with Article II, Section I of the By Laws, we hereby call into session

THE ANNUAL CONFERENCE OF THE AMERICAN ROMANIAN ORTHODOX YOUTH THURSDAY, AUGUST 25 — SUNDAY, AUGUST 28, 1988

at St. George Romanian Orthodox Cathedral
Southfield, Michigan

All local chapter delegates to the conference are called into session. The Conference will be in session starting Friday, August 26, 10:00 a.m., Eastern Daylight Savings Time.

† Bishop Nathaniel Teva Regule Dolores Kuharik
Spiritual Leader, AROY President, AROY Secretary, AROY

—SCHEDULE OF EVENTS—

Thursday, August 25

7:00 p.m.
8:00-10:00 p.m.

Vespers followed by Confessions
Social/registration of delegates

Friday, August 26

8:00 a.m.
9:30-10:00 a.m.
10:00 a.m.-1:00 p.m.
1:00-2:00 p.m.
2:00-4:00 p.m.

Holy Liturgy
Breakfast/late registration
Conference meeting convenes
Lunch Break
Conference meeting reconvences

Saturday, August 27

8:00-9:00 a.m.
9:00-11:30 a.m.
11:30 a.m.-1:00 p.m.
1:00 p.m.
7:30 p.m.

Breakfast
Conference meeting reconvenes
Lunch/Choir resheral
Conference meetings reconvenes
Debutante Ball
“The Best is Yet To Come”

Sunday, August 28

10:00 a.m.
1:00 p.m.

Holy Liturgy
Conference-Banquet Program

To Hotel

Southfield Freeway to U.S. 10 (exit will be on the Left side, past 8 Mile Rd.). U.S. 10 to Lahser Exit turn Right on Lahser. First light is 11 Mile Rd., turn Left. Eleven Mile Rd. turns into a service drive running parallel with U.S. 10. The Hampton Inn is on the Right side the road.

St. George Romanian Orthodox Cathedral
18405 West Nine Mile Road
Southfield, MI 48075
(313) 569-4833

Despre credință-virtute-bine

— II —

O altă sinteză pe care o putem înțelege din scrierile și mărturiile finților Părinție, folosind chipul elatilor triadice, este **voință-ascultare-libertate**. Voința este prima încrengătură de poruncile umnezești ale iubirii și are ca sfârșit dobândirea libertății prin lucrarea ascultării, iar libertatea fiind potrivită actualizarea voinei prin ascultare, ste concentrată în lăuntrul voinei. Libertatea este voința pusă în mișcare și voința este libertatea până n-a fost pusă în mișcare. Ascultarea nu este însă nici începutul libertății și nici sfârșitul voinei. În raport cu libertatea, ascultarea este modul firesc de manifestare al voinei iar în raport cu voință, ascultarea este modul firesc de existență al libertății.

Între triada credință-virtute-bine și cea a voinței-ascultare-libertate este o legătură mai adâncă decât o simplă analogie. Credință este totdeauna dornică să se reverse în firea voiri, să se întrepătrundă în mișcarea și sau mai precis să se miște în voire, întrucât și voirea la rândul ei să se boată mișcă în credință. Altfel spus, credință mișcându-se în voință și deschide acesteia puința de a se mișca în credință sau de a avea aceeași mișcare spre credință pe care credința o are spre voire. Trasăturile voinei nu se amestecă, nici nu se confundă cu ale credinței; nu mai vorbim însă de două mișcări ci de una singura împreună-lucrată. Voarea este în-credințată, rămânând potrivit firii voire, dar după lucrare strălucind credință; iar credința, la rândul ei, neschimbându-se după fire, se învoiește prin patrunderea ei în voință, izvorând credința prin voire.

In același fel se poate vorbi și despre lucrarea virtuților trăind într-o unire ipostatică cu lucrarea ascultării sau despre binele dumnezeesc miscându-se fără amestec și confuzie în firea libertății și care în aceeași mișcare, se vădă de mișcându-se binele dumnezeesc.

Mulțimea și varietatea și adâncimea

de înțelesuri care îmbracă fiecare termen al triadelor nu rezultă și-n construirea mai mult mai puțin arbitrară a unor relații între ele, ci din întrepătrunderea lor după rânduiala cuvenită așezării. Potrivit acestei perihoreze, fiecare nu se mai face cunoscut printr-o mișcare spre celelalte ci prin mișcarea celorlalte în ea, dar și a ei în celelalte. Si inseparabilitatea celorlalte de ea, dar și a ei în celelalte, îi dăruiește însușirile pe care nu le-ar avea dacă ar ramâne singură.

Aparenta simetrie a triadelor este însă înșelătoare; nici puterea credinței, nici săvârșirea virtuților nu trebuie socotite numai după vădirea lor omenească, pentru că binele în care sfârșesc virtuțile și care este sfârșitul credinței actualizate nu este omenesc. Credința este binele dumnezeesc concentrat în ea, nu întrucât ar fi capabilă de una singură să ajungă la el, ci întrucât, pe lângă avântul, tendonă și dorința aprinsă ce se revârsă firesc din ea, este avântată, atrasă și aprinsă de dragostea lui Dumnezeu sau de harul Sfântului Duh. Si orice altă putere care să arătă de credință, se împărtășește mai întâi de "harul credinței" sau de lucrarea Sfântului Duh în ea. Si ceea ce le face prin credință sau din credință, le face datorită harului aflat în credință.

Datorită împărtășirii puterilor, spunem că binele care după fire este credință activată devine după lucrare voință activată, iar libertatea care după fire este voință activată devine după lucrare credință activată. Voința chiar dacă ar avea dispoziția credinței, nu ar ajunge niciodată să voiască prin credință sau mai bine zis să se facă cunoscută prin mișcarea credinței dacă duhul sau harul credinței nu ar produce în voine o anumită sensibilitate pentru credință. În actualizarea lucrărilor ei firești, voința nu mai este conștiință de sine ca voință ci se cunoaște pe sine prin lucrarea credinței sau se vede devenită credință după lucrare. Si astfel, libertatea ca sfârșit al ascultării

născută din voință, astă în mișcarea ascultării pe aceea virtuții, vadindu-se după harul binelui dumnezeesc, drept credință actualizată.

Să iată credința, care după fire este începutul virtuții, devine după lucrare începutul ascultării, iar voința, care după fire este începutul ascultării devine după lucrarea și harul credinței, începutul virtuții. De aici nu urmează ca voirea este subiectul virtuții sau al credinței, după cum nici credința nu este subiectul ascultării pentru că nu este nici subiectul voinei. Strict vorbind, este o unire ca între două subiecte care și împartășesc lucrările unul celuilalt, care se dăruiesc ca subiect unul celuilalt.

"Devenirea" în cazul nostru nu înseamnă schimbarea sau transformarea unei puteri în alta, ci indică împărtășirea uneia de lucrarea celeilalte; cea care se împărtășește, primește în firea ei, prin mișcarea celeilalte puteri în ea, modul de subzistență al acesteia, viața și toate căile le are aceasta, dar nu și firea. Astfel voința nu poate deveni după natură ceeace este credință, dar poate dobândi însușirile credinței prin dăruirea și revârsarea acestei și a harului din ea, putând lucra ale credinței, rămânând după natură tot voință. Deasemenea libertatea nu poate deveni după fire ceeace doar binele este, dar prin împărtășire la acesta, dobândea după lucrarea binelui dumnezeiesc caracterul pe care binele îl are firesc. Si în sfârșit, ascultarea nu se schimbă în virtute după natură, dar după mișcarea întreagă a virtuții în ea se poate chema ea însăși virtute, ca una ce nu se mai arată după cele ale ascultării ci după ale virtuții, viețuind nu după ascultare, deși este ascultare după fire, ci după virtute, deși nu este virtute altfel decât după lucrare.

Cu acestea în gând, trebuie înțeleasă străduință Părinte D. Stăniloae de a arata legăture dintre voință și credință, când spune: "prima încordare a voinei noastre nu poate avea decât acest obiect: de a crede. Iar cine vrea să credă, ajunge de poate să credă. Nu există om care vrând cu stăruință să credă, să nu fi ajuns la puința de a crede.

(continuare pe pagina 24)

BIBLIA DE LA BUCUREŞTI

— 1688 —

300 ani de la apariție *

Acum 300 de ani, la o noiembrie 1688, se termină tipărirea Bibliei de la București, numită și a lui Serban Cantacuzino, prima traducere integrală a Sfintelor Scripturi în limba română, actul de naștere al limbii, române literare. Evenimentul este similar traducerii Bibliei în limba germană, făcută de reformatorul Martin Luther în 1522, prin care se puneau bazele limbii literare germane.

Sfintele Scripturi sau Biblia reprezintă colecția de scrieri religioase ale Vechiului și Noului Testament, adunate și selecționate de Biserică, scrise sub inspirația Sfântului Duh și cuprinzând cuvântul sau revelația lui Dumnezeu dată în Iisus Hristos și transmisă de apostoli.

Dacă Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung (1521) reprezintă actul de naștere al limbii române scrise, iar Catehismul lui Filip Moldoveanu (1544), prima tipăritură în limba română, traducerea Bibliei în întregime în limba română din 1688 — precedată de tipărirea de către Diaconul Coresi a tâlmăcirilor maramureșene ale Sf. Scripturi în secolul al XVI-lea — constituie unul din evenimentele bisericesti și culturale cele mai de seamă ale secolului al XVII-lea.

Tipărirea Bibliei de la București a început la 5 septembrie 1688 fiind domn în Muntenia Serban Cantacuzino (1678-1688) iar mitropolit al Ungrovlahiei Teodosie (1668-1672 și 1679-1708) și s-a încheiat în Septembrie 1688. La 28 octombrie 1688 Serban moare, urmându-i la tron nepotul, Constantin Brâncoveanu (1688-1714). Aceasta poruncește să se pună o nouă foaie de titlu la exemplarele nedifuzate încă, în care se menționează că tipărirea s-a terminat sub el, la noiembrie 1688.

Este o lucrare de mari proporții pentru acel timp, cu 944 pagini și două prefete, una pusă sub numele lui Ser-

ban Cantacuzino, opera vreunui teolog grec, cealaltă semnată de Patriarhul Dositei al Ierusalimului (1669-1707), în care apar numeroase referințe la istoria românilor, inclusiv ideea unității muntenilor, moldovenilor și ardelenilor, prefață întocmită de stolnicul Constantin Cantacuzino. S-a apelat la Patriarhul Dositei să semneze prefața pentru a da o mai mare autoritate noii Bibliei românești, cerându-se “după cum se cade” și aprobată de “la sfânta și muma noastră Besearcea cea mare,” adică de la Patriarhia Ecumenică de Constantinopol, cum reiese din prefața atribuită lui Serban. . .

La traducerea și tipărirea primei Bibliei integral în română și-au adus contribuția mai mulți cărturari din secolul al XVII-lea, cum rezultă din prefața “lui Serban,” “Și aceasta am făcut la tâlmăcirea acestei Sfinte Scripturi, făcând multă nevoie și destulă cheltuielă. Despre o parte puind dascăli învățați foarte den limba elinească, pe prea înțeleptul cel dentru dascăli ales și arhierul Ghermano Nissis, și, după petrecerea lui, pe alții care s-au întâmplat, și despre altă parte al noștri, oameni ai locului, nu numai învățați într-o noastră lumbă, ca și de limba elinească având știință ca să o tâlmăcească, care luând lumina și dintre-alte izvoare vechi și alăturându-le cu cel elinesc al celor 70 de dascăli, cu vrerea lui Dumnezeu o au săvârșit pre cum se vede . . .”

S-au folosit traduceri de texte religioase provenite din toate ținuturile românești, texte maramureșene sau rotacizate tipărite de Coressi, Liturgierul lui Coressi (1570), Palia de la Orăștie (1582), Noul Testament de la Bâlgard (Alba Iulia) al mitropolitului Simeon Stefan (1648), Evangeliarul lui Iordache Cantacuzino (1682), Pareniile lui Dosiftei (1683), precum și prima traducere integrală a Septu-

agintei în românește, făcută de spătarul Nicolae Milescu (1664).

Pentru Vechiul Testament textul de bază a fost traducerea după vesiunea greacă a Septuagintei, tipărită la Frankfurt în 1597, făcută de boierul moldovean Nicolae Milescu (1636-1708) la Constantinopol în 1664, când era reprezentantul domnitorului Grigore Ghica la Inalta Poartă. Aceasta reiese și din “Cuvântu înainte către cetitorii”, unde se scrie “Pentru aceea, prea iubite cetitoriule, am primit nevoie aceasta (vrând Dumnezeu prin porunca stăpânului) de o anscosu-o prea limba românească den izvodul lui Necolae carteza aceasta ca se cheam Biblia . . .” Recent cercetătorul N. Ursu a dovedit că traducerea lui Milescu a fost revizuită și îndreptată de mitropolitul Dosoftei al Moldovei, pe când era episcop de Roman, până în 1671. Faptul se explică prin aceea că Biserica n-a admis niciodată ca un laic să traducă sau să tipărească Biblia. Trebuia dar că munca să să aibă girul unui reprezentant oficial al Bisericii.

Pentru Noul Testament textul de bază a fost ediția de la Bâlgard sau Alba Iulia din 1648 a mitropolitului Simeon Stefan, reproducându-se și tre capitoile de introducere la Evangeliul după Marcu, Luca și Ioan. Comparând cele două texte se pot sesiza cîteva schimbări neînsemnante de limbă.

Înainte de a intra la tipar, întregul text a fost revăzut și de unii cărturari munteni, cum se vede dintr-o nota finală: “Iară cu nevoie și îndreptarea celor ce s-au întâmplat dascăli și mai mult deslușindu-se pre limba rumânească de cei mici și plecați dentru slugile Măriei Sale Șărban biv logofăt i brat ego Radu log (ofăt). Este vorba de frații Serban și Radu Greceanu, care s-au bucurat și de în drumarea marelui cărturar Constantin Cantacuzino stolnicul. În ‘prefata’ celor doi frați Greceni la traducerea ‘Mărgăritarelor Sf. Ioan Gură de Aur’ (1691), ei mărturiseau că l-au avut pe stolnic ca ‘îndreptătoriu’ (M. Păcurariu). Cei doi revizuatori ai textului Sf. Scripturi vor fi fost ajutați

unii cărturari greci, care se aflau în București și cum se vede din citatul de la început ca episcopul Ghermano de la Săși și chiar Patriarhul Dositei al Salimului, care în 1688 se afla la urești, "consultăți" pentru redarea să a unor cuvinte dificile.

Diortosirea sau pregătirea textului tipărit și supravegherea tipăririi a lui Mitrofan al Hușilor, ucenicul ropolitului Dosoftei al Moldovei, se vede dintr-o însemnare de pe ultima pagină care-l prezintă pe Mitrofan "a tot meșteșugul tipografiei adireptării cuvintelor, ostenitoriu" ropolitul Ungrovlahiei, Teodosie, uranat Ortodoxia primei traducerii grale a Bibliei în limba română.

Raportul că numele lui Milescu și a ropolitului Dosoftei nu-s menționă nu trebuie să surpindă prea mult: Milescu a tradus Vechiul Testament și era la Constantinopol ca trimis de Grigore Ghica, cel care a poruncit să ucișă postelnicul Constantin Canizino, tatăl viitorului domn Serban, și a tipărit Biblia. În 1688 ropolitul Dosoftei al Moldovei era încă în Polonia și amenințat cu diortosirea de Patriarhul Dositei al Salimului, care semna prefată. În aceste condiții menționarea numelui lor de ostenitori se considera inopportună. Tușii N. Păcurariu menționează că un exemplar din Biblie i-a trimis lui Dosoftei în Polonia, făcând comentarii marginale la Vechiul Testament în greacă, latină, polonă și rumană și crede că n-ar fi exclus ca în textul să fi fost definitivat de Dosoftei pentru tipărire la Iași; pierdând scaunul în 1686, textul ar fi să fie la București prin ucenicul său Mitrofan al Hușilor.

Biblia de la 1688 cuprinde, alături de cele 39 cărți canonice ale Vechiului Testament și unele fragmente canonice ca: Istoria Suzanei, Cântarea celor trei tineri, Istoria balașului lui Bel și Rugăciunea lui Manase.

De asemenei, Biblia din 1688 conține și o lucrare intitulată "A lui Iosif la Macavei carte," care este rareea "Despre rațiunea dominantă" lui Iosif Flaviu, tradusă în românește

de Nicolae Milescu sub titlul "Pentru singur fiitorul gând." Aceasta este prima scriere filozofică tradusă în limba română.

Biblia de la București din 1688 este socotită și ca o expresie a unității românilor de pretutindeni, căci Vechiul Testament a fost tradus apoi revizuit de doi cărturari moldoveni, Noul Testament este opera cărturarilor Transilvăneni iar ultime revizuire și cheltuielile tipăririi aparțin cărturarilor munteni și domitorului lor.

Circulând în toate teritoriile locuite de români, Biblia lui Serban a jucat un rol însemnat în pregătirea unității bisericesti a românilor. În însăși foaia de titlu se preciza că s-a tipărit "spre înțelegerea limbii românești" și "pentru cea de obicei priință s-au dăruit neamului românesc," iar în prefată atribuită Patriarhului Dositei se arăta că rostul bibliei era "să lumineze celor din casă și Bisericii noroade; românilor, moldovenilor și ungrovlahilor."

Sub raportul limbii, Biblia din 1688 impresionează prin unitatea vocabularului și a sistemului morfologic. Introducerea a numeroase cuvinte populare a făcut textul să fie accesibil tuturor românilor, ceea ce explică și scăderea elementului slav în favoarea celui latin. George Călinescu nota că Biblia din 1688 "apare ca un document de consolidare a limbii literare."

Acum treisute de ani poporul român s-a înrednicit să fie și el "poporul Cărtii lui Dumnezeu," pentru a asculta Cuvântul Domnului în graiul românesc și a-L folosi în biserici, școli și în casele fiecărui. Un cald și vibrant omagiu să aducem, noi, cei de astăzi, tuturor ostenitorilor traducerii și tipăririi primei ediții integrale a Bibliei în limba română, acum treisute de ani, în anul Domnului 1688. Cel Atotputernic să le odihnească sufletele pentru cel mai frumos cadou făcut Bisericii și Culturii Românești-BIBLIA de la 1688!

Dr. Cezar Vasiliu — Vancouver

FRĂTIETATEA ÎN MICILE PAROHII CANADIENE

In cursul acestui an am slujit la mai multe hramuri și aniversări din parohiile noastre canadiene. Ca și în timpul din trecut frăția dintre aceste parohii a rămasă și mereu lucrătoare. Deși unele parohii din acestea au un redus număr de membri hramurile, aniversările și alte ocazii bisericesti sunt pătrunse de alese însuflare. Chiar și cel dela depărtări mai mare lasă la o parte anumite treburi mai grabnice și vin la asemenea prilejuri de suflet îmburătoare. Cei care n'au "car" se pun la cale cu cei care au și vin să se bucure împreună. Chiar și copiii lor îndrăgesc asemenea întâlniri frățești. Acestea la sunt scumpe momente din viața lor și se cade să fie tot mai însemnate momente de solidaritate ortodoxă. Dacă respectiva parohie, care

sărbătorește are cumva lipsă de cor sau de cântăreț bisericese, cei ce au se îngrijesc să le aducă pe cei trebutori serviciilor bisericesti. și fiecare din cei care iau parte totdeauna se silesc să fie acolo ceva mai de vreme de începutul Sfintei Liturgii.

E o predanie ce se ține cu sfîrșenie ca după slujbă fiecare să ia parte la sfîrșirea apei în oglada bisericii, la slujba la mormintele din cimitir și la masa sărbătoarească din ziua hramului sau alte momente de seamă din parohia respectivă. Cu asemenea prilejuri se amintesc momente frumoase și tot felul de încercări din viața parohiei. Nu lipsesc frumoase donații pentru ajutorarea parohiei în sărbătoare. După terminarea treburilor dela hala

(continuare pe pagina 24)

MEDITAȚIE LA “ADORMIREA MAICII DOMNULUI” 15 AUGUST

“Întru naștere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu o ai părăsit de Dumnezeu Născătoare.”

(din troparul Adormirei)

Cine poate descrie taina acestui mare praznic împărătesc?

Hristos a lăsat această taină nerostită, dar, nu cu totul necomunicată.

Sfinții Andrei Criteanul și Ioan Damaschin au multe predici lămuritoare despre Maica Domnului și despre acest praznic.

Sfântul ei fiu ridicându-se la Tatal său, a ridicat la “pământul ceresc,” pe cea care era “cer pământesc.”

Ea este ființa care împlinește planul Sfintei Treimi cu privire la mântuirea oamenilor și a lumiei.

Proorocul David, însuflat de Duhul Sfânt, face din întreg Psalmul 44 o cântare de preamărire lui Mesia — Împăratul veacurilor.

Cerurile s-au deschis și Proorocul vede pe Fiul Tatălui în locașurile de slavă, stând pe tron de domnie, plin de frumusețe și îmbrăcat în putere.

Iar înlăuntrul curților casei lui Dumnezeu, Psalmistul vede o femeie, învăluită și împodobită cu mare frumuseță.

El nu-și poate stăpâni glasul de admirărie și strigă: “Stătut-a Împărateasa de-a-dreapta ta, Doamne, îmbrăcată în haină aurită . . .” (Ps. 44,11)

Cine este acea femeie, împodobită cu toată strălucirea?

Este Prea Sfânta Fecioară Maria, Maica lui Iisus Hristos, Mântuitorul nostru. Șade de-a-dreapta tronului Fiului ei, pentru că este Stăpâna tuturor făpturilor.

Ceace Sfinții Părinți au contemplat în viziuni răpitoare, noi vedem astăzi cu ochii credinței noastre.

Sf. Fecioară a trăit pe pământ și prin curăția ei feciorelnica s-a învrednicit să devină mireasă a Prea Sfântului Duh.

In trupul ei s-a zămislit cel fără de început — Fiul lui Dumnezeu. La sânul ei s-a hrănir “Hrănitul” nostru și al tuturor făpturilor.

Acest “Rai Cuvântator” după ce și-a îndeplinit pe pământ rolul ei de “chivot” purtător al Cuvântului lui Dumnezeu, astăzi o vedem trecând dela cele pământești, la cele du sus.

O vedem în locașurile cerești, lângă altarul Prea Sfintei Treimi: “Învăluită în soare, cu luna sub picioare și cu o cunună de 12 stele pe cap.” (Apoc. 12,1)

Pe cruce fiind răstignit Domnul Iisus, o încredințează

pe Sfânta Sa Maică ucenicului iubit Ioan. “Fiule, iată mama ta,” și “Femeie, iată fiul tău.”

Prin aceste cuvinte Iisus ne-a făcut pe noi, într-neamul omenesc, fii ai măicuței Lui, iar pe Prea Sfântă Lui Maică, rugătoarea și ocrotitoarea noastră în nevoie și necazuri.

După înălțarea Fiului ei la cer, Sfânta Fecioară a fost că o făclie luminoasă în mijlocul apostolilor și-a primit creștini din Ierusalim.

Ea sa află cu ucenicii la rugăciune și la frânghere păinii, și deasemeni prezentă la “pogorârea Duhului Sfânt” peste Sfinții Apostoli.

Când i s-au împlinit zilele de trăit pe pământ, ea murit cu moarte firească, pentrucă fiind ca noi toți din pământ, în pământ trebuia să se întoarcă. Dar moaștea i-a fost fără durera și Cel ce i-a păzit fecioria naștere, i-a păzit și trupul de moarte (putrejun) ridicându-l la cer, în Sfânta Sfintelor, lângă tronul lui Dumnezeu.

“Maica mea Binecuvântată, intră în slava mea. Frumoasă ești și nici o prihană nu este în tine.” (Cântăreala 4,7)

Iar noi păcătoșii cu smerenie strigăm și:

Bucură-te, locașul lui Dumnezeu.

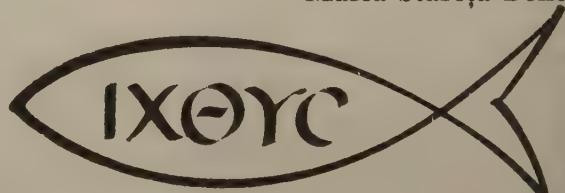
Bucură-te stâlpul Bisericii cel neclintit.

Bucură-te adâncul milostivirilor.

Bucură-te Maică, Pururea Fecioară!

Amin!

Maica Stareță Benedicta

PSALM

Celor de acasă

Ce pod se mai ridică sub ostile de oase?

Pe carneea voastră, iată, trag pluguri brazde lungi

Durerea ca o roabă în piele vă descoase

Cearșafuri pentru cortul străinelor năluci.

Hlamida bucuriei nu își mai are rostul

In cer de multă vreme s-a și făcut târziu:

Doamne, adu-ți aminte de poporul nostru

Ce-a rătăcit un secol prin pustiu.

Pr. Marin Mihalache

O MEDITAȚIE PENTRU SCHIMBAREA LA FAȚĂ

6 AUGUST

cesta este Fiul meu cel iubit, întru care am binevoit. acesta să-L ascultați.

(Matei 17,5)

Aceasta este porunca dumnezeiască, ce s-a dat lui Schimbarea la Față a Domnului Iisus.

Importanța acestei mari sărbători este că în această Domnul Iisus Hristos și-a descoperit "Slava Dumnei" sale ucenicilor săi pe Muntele Tabor în zenă celor doi prooroci — Moise și Ilie — arătându-ă El stăpânește și peste cei vii și peste cei morți.

Deși Iisus făcea multe minuni și vorbea cum nimeni mai vorbise până atunci — totuși — poporul eiesc, mai ales conducătorii lor, fariseii și saduchiei, credeau că El este Mesia; ci ziceau că El este Ilie Moisi. Unii credeau că a inviat Ioan Botezătorul tăiat de Irod, sau că este un mare prooroc. Dar iei ziceau: "De ar fi acesta Fiul lui Dumnezeu, r strica legea lui Moisi."

Iisus știa despre tot ce zicea poporul, însă primea îl cu resemnare ca prin suferințele Lui să ne răspundere din păcatul cel făcut de Adam.

Ucenicii Liu însă, se turburau cu mintea când au- u acestea și nu stiau ce să mai credă.

De aceea Iisus fiind odată în părțile Cezarei lui Filip, întrebat pe ucenici "Cine zic oamenii că sunt, Eu, îl Omului?" (Matei 16, 13-14)

"Dar voi, cine ziceți că sunt?" Si noi știm cum Sîn Petru cel fierbinte la credință a strigat: "Tu ești Iosif, Fiul lui Dumnezeu celui viu." Iar Mântuitorul răspuns: "Fericit ești Simone, că nu trup și sânge și scoperit fie acestea, ci Tatăl meu cel din ceruri." (Matei 17) "Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Bică mea . . . Tie-ți voi da cheile împărătiei cerurilor" și tot atunci le-a poruncit săunspină la nimeni că este Hristosul. Conversația este lungă, citiți-o la Matei Cap. 16 vers 15-20.

Tot atunci, Iisus le-a spus că El trebuie să meargă erusalim și să patimească dela bâtrâni, arhierei și turari, că va fi omorât, auzind de aceasta, mai ales ru cel râvnitor, a strigat: "Să nu-ți fie Tie aceasta amne." Iar Iisus i-a răspuns: "Mergi înapoia mea îno" (Mat 16, 21-23)

Vîrând Iisus să le împrăștie supărarea, după șase zile, lăsat pe Petru, Pe Iacob și pe Ioan fratele lui Iacob și uruit să se roage pe un munte foarte înalt — Muntele Tabor — unde Iisus vorbind cu Moisi și Ilie, s-a imbat la față înaintea ucenicilor.

Fața i-a strălucit ca soarele, iar veșmintele i s-au făcut și ca zăpada și un nor luminos i-a cuprins pe ei,

acoperind tot muntele. Știm cum Sfânta Scriptură, precum și icoana Schimbării la Față, ne arată cum ucenicii de spaimă, au căzut pe pământ, fiind aproape morți.

Și că, au auzit un glas din nor, zicându-le: "Acesta este Fiul meu cel iubit. Pe acesta să-L ascultați." (Matei 17,5)

Apoi norul precum și proorocii au dispărut și tot în acel moment, slava lui Dumnezeu s-a departat dela ochii lor, iar Iisus rămânând singur s-a atins de apostoli și le-a poruncit să nu se teamă și să nu spună la nimeni ce-au văzut, până după patima, moartea și Învierea sa cea de a treia zi (Mat 17, 4-9)

De ce a luat Iisus numai pe acești trei apostoli pe Munte?

Pe Petru l-a luat, pentru că avea mai multă dragoste și râvnă către Hristos decât toți apostolii.

Pe Iacob l-a luat pentru că se făgădiuse că va bea păharul care Iisus îl va bea.

Dar pe Ioan, pentru că îl iubea Iisus mai mult decât pe toți ucenicii — pentru curăția, înțeligența, înțelepciunea, și pătrunderea lui adâncă, în cele spirituale.

Toți cei trei Evangeliști au scris despre Iisus, lucruri istorice . . . omenești: cum s-a născut, unde, care-I este descendența . . . etc.

Numai Ioan este cel ce ne arată pe Iisus "Dumnezeu și Creator."

"La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Toate prin El s-au făcut și fără El nimic nu s-a făcut. In el era viață. și viața era lumina oamenilor." (Ioan 1, 1-5)

De ce și-a arătat Domnul Iisus Hristos Dumnezeirea Sa înaintea Ucenicilor?

Pentru că peste puține zile, era să fie dat pe mâna necredincioșilor evrei, ca să sufere și să fie răstignit și omorât. Iar dacă ucenicii îl vor vedea legat, bătut și batjocorit, nu cumva și li se pară că El nu este Dumnezeu adevărat — ci să-și amintească de slava și lumina ce strălucise înaintea lor și de frumusețea chipului ce văzuse pe Muntele Tabor, ca astfel să înțeleagă că El, Iisus, de bunăvoie rabdă toate acele chinuri, pentru mântuirea noastră.

"Acesta este Fiul meu cel iubit," a răsunat pe Tabor, umplând văzduhul, pentru a-2-a oară, căci prima mărturie a fost pe tărmurile tordanului când Iisus a fost botezat de Ioan Botezătorul.

Deci, pe Tabor a fost o întărire a cuvântului ce s-a auzit la botez.

Pe Tabor s-a desăvârșit — recomandarea către omenire — cum, că, Iisus este Fiul lui Dumnezeu, dar cu porunca: "Pe acesta să-L ascultați" (Mat. 17,5)

Orice cui s-a dat această poruncă?

Numai celor 3 apostoli însărcinăți? Sau numai iudeilor despre care Iisus zicea: "Sunt trimis către oile

cele pierdute ale casei lui Israel?"

Nu, iubiți credincioși! Porunca "Pe acesta să-L ascultați" este o datorie — pentru noi — toți fiți Bisericii lui Hristos.

Iisus Hristos este — Cel mai mare — sau Unicul învățător și povățitor" al omenirii, sau singurul care merită acest nume.

Proorocii L-au vestit ca lumină a neamurilor și aducător de mântuire a întreg neamului omenesc. "Iată l-am pus martor pentru popoare — căpetenie și învățător al neamurilor." (Isaia 55,4)

Iar când s-a arătat Mântuitorul în lume, El însuși a zis despre sine: "Eu sunt lumina lumii, Cine-mi urmează mie, nu umblă în întuneric ci are lumina vieții," (Ioan 8,12) sau "Eu de aceea am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul." (Ioan 18,37) "Iar voi să nu vă numiți învățători, căci unul singur este învățătorul vostru, Hristos." (Matei 23,10)

Iisus a vorbit omenirei, cum n-a mai vorbit nimeni până atunci. El s-a străduit, atât prin cuvânt, cât și prin exemplul vieții sale, să arata oamenilor calea spre cer, spre viața veșnică. "Pildă v-am dat, ca și voi să faceți cum am făcut Eu." (Ioan 13,15)

Și astăzi, Mântuitorul ne vorbește ca atunci când străbatea drumurile țării sfinte. El își continuă slujba de învățătură și povățuire prin sfânta Lui Biserică.

Tot ce-au auzit și văzut sfinții apostoli câtă vrem au fost cu Iisus, toate s-au scris și ni s-au transmis nou creștinilor, ca moștenire și poruncă.

Cuvintele lui Iisus sunt lumină pentru toate vremurile!

Sarea pământului care conservă lumea de stricciune! Aluat care face să dospească toată frământătușii omenești. "Cuvintele pe care vi le grăesc E sunt Duh și viață." (Ioan 6,63)

Sfântul Vasile cel Mare, într-o scriere a sa, numește Sfânta Evanghelie "Atelierul sufletelor" și "farmacia plantelor duhovnicești."

Învățătura Domnului nostru Iisus trebuie să ne fie "regula de aur" a vieții noastre, în toate împrejurările și lucrurile ce le avem în legătură cu oamenii și cu悉 ciatea.

Să gândim, să vorbim și să ne conducem după poruncile Domnului.

Iar datoria ce ne revine este, nu numai recunoașterea că ni s-a dat un astfel de "Invățător" ci mai ales, trebuie să păzim poruncile Tatălui cerești.

"Pe acesta să-L ascultați!"

Amin!

Maica Stareță Benedicta

IMPORTANT!

SOLIA — Schimbare de adresă

"Solia" - The Herald și Departamentul de publicații al Episcopiei Ortodoxe Române din America au următoarea adresă:

SOLIA-THE HERALD
146 W. Cortland
Jackson, MI 49201-2208
U.S.A.
Tel: (517) 789-9088

Toate materialele și corespondența privind magazinul "Solia," precum abonamente, anunțuri publicitare (de la Biserici și Organizațiile auxiliare), schimbări de adresă, comenzi de calendare, etc. trebuie expediate la această adresă.

De asemenea, corespondența și comenziile pentru **Departamentalul de publicații** (tipărituri, cărți și obiecte religioase, icoane, cruciulițe, ilustrate de Crăciun, etc.) se vor trimite pe aceeași adresă. Vă mulțumim!

PARISH REGISTER

Baptisms

Avram, Christopher Gabriel, son of George and Mariana (Dale) Avram, Dearborn Heights, MI. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hts., MI. Godparent: Denise Dinica.

Avid, George, son of Filip N. and Vasilica David, Toronto, Ont. St. George, Toronto, Ont. Godparents: Ana & A.G. Furtuna.

Duszynski, Rebecca Lee, daughter of Richard Duszynski & Ollie Chandler, Salem, OH. St. John the Evangelist, Salem, OH. Godparents: George and Anica Bursan.

Iescu, Alexandra, daughter of Anca & Vlad Iliescu, Willowdale, Ont. St. George, Toronto, Ont. Godparent: Gabriela Radulescu.

Jaksa, Christopher Michael, son of Chris and Sofia Jaksa, Sterling Hts., MI. Descent of the Holy Spirit, Warren, MI. Godparents: Ionita and Mindra Frenc. **Manchulenko, Matthew James**, son of James & Sheree Manchulenko, Winnipeg, Man. St. George, Winnipeg, Man. Godparent: Maureen Schenkeveld. **Martin, Jacob Davis**, son of Charles G. Martin & Kim L. Davis, West Milton, OH. St. John, Woonsocket, RI. Godparent: Aura Brubeck.

Miron, Alexandru Ion, son of Nicolae & Gabriela Miron, Toronto, Ont. St. George, Toronto, Ont. Godparents: Ionel & Elena Marinescu.

Mosthof, Mariella Natascha, daughter of Albert & Lenuta K. Mosthof, Chicago, IL. St. Mary, Chicago, IL. Godparents: Radomir & Dorina S. Vukadin.

Nielson, Kayla Roseanne, daughter of Kenneth and Karen Nielson, McTaggart, Sask., St. George, Regina, Sask. Godparent: Roger Rotariu.

uta, Irina Cornelia, daughter of Maria & Gheorghe Nuta, Toronto, Ont. St. George, Toronto, Ont. Godparents: Ion & Ruti Enoae.

Purcell, Cabree, daughter of Doug and Sherry Purcell, Regina, Sask. St. George Regina, Sask. Godparents: Ed and Karen Syhlonyk.

Spita, Alexander Steve, son of Marian and Claudia (Todica) Spita, Alexandria, VA. Holy Cross, Alexandria, VA. Godparent: Rev. Fr. Gheorghe Calciu Dumitrescu.

Steski, Stephanie Nicole, daughter of Grant & Les Steski, Russell, Man. St. George, Winnipeg, Man. Godparents: Clayton & Colleen Ungrin.

Marriages

china, Viorel, and Diana Martin, Chicago, IL. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparents: Ionan and Flocia Fizesan.

hetian, Charles and Silvia Teodorescu, McDonald, OH. Holy Trinity, Youngstown, OH. Godparents: Mr. & Mrs. Eugene Stan.

Chewka, James E. and Shelly Okurley, Winnipeg, Man. St. George, Winnipeg, Man. Godparent: Russell Myslichuk.

Gummel, True Lance and Margie A. Fedorowich, Winnipeg, Man. St. George, Winnipeg, Man. Godparent: Marilyn Panchuk.

Grady, Allan John, and Elena Dogariu, Chicago, IL. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparents: Octavian and Stela Cojan.

Jeberean, Viorel and Anisoara Toader, Van Nuys, CA. St. Mary, Tustin, CA. Godparents: Traian & Gabriela Butu.

Jones, David Richard and Shiela Harold, Ft. McMurray, Alta. St. George, Regina, Sask. Godparents: Bill & Virginia Murray.

McCarron, John Bradford and Dawn M. Popescul, Regina, Sask. St. George, Regina, Sask. Godparents: Cindy Popescul.

Mosthof, Albert F. and Lenuta K. Krecu, W. Chicago, IL. St. Mary, Chicago, IL. Godparents: Radomir & Dorina S. Vukadin.

Nedelcu, Daniel and Carmen J. Lacatusu, Toronto, Ont. St. George, Toronto, Ont. Godparents: Joana & Nicolea Revesz.

Ola, Jonel, and Laurie Ann Galloway, Chicago, IL. St. Mary, Chicago, IL. Godparent: Jefa Lukic.

Schiau, Daniel Louis, and Mary Elizabeth Fulford, Cleveland, OH. St. Mary, Cleveland OH. Godparents: Louis and Virginia Martin.

Voinaroski, Vasile and Julia Bolohan, Farmington Hills, MI. St. George Cathedral, Southfield, MI. Godparents: Stefan & Silvestra Tarnovesci.

Deceased

Barsan, Elena, 85. Holy Cross, Alexandria, VA

Bercaru, Marghioala, 91. St. Mary, Cleveland, OH

Cerniant, Damianca, 83. Descent of the Holy Spirit, Warren, MI

Chewka, John, 64. St. John, Shell Valley, Man.

Cohan, Laura, 64. St. George Cathedral, Southfield, MI.

Dragomir, Irene A., 73. St. George, Canton, OH.

Filip, Gheorghe, 70. St. George, Toronto, Ont.

Ghidiu, John Sr., 97. St. Mary, Cleveland, OH.

Nan, George J., 102. St. George Cathedral, Southfield, MI.

Nicholas, Laura, 91. Holy Resurrection, Warren, OH.

Pumneo, Earl, 67. St. George, Canton, OH.

Ross, Cornelia, 57. Holy Resurrection, Warren, OH

Rosu, Salomia, 80. St. George, Toronto, Ont.

Tecsa, Tatiana, 96. Presentation of Our Lord, Akron, OH.

(continued from page 21)

Tipa, Zina, 69. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI.

Vornicel-Ghrmant, Celilia E., 75. St. Mary, Tustin, CA.

FINANCIAL REPORT

RELIGIOUS EDUCATION CAMP DONATIONS

We thank the following donors for their generous contributions at the closing dinner on Saturday, July 23, 1988.

\$50.00

Pavel Filip (CF), Mr. and Mrs. Fred Haymond, Mr. and Mrs. Timothy Hemsoth, Mr. and Mrs. Charles Leonhardt

\$40.00

Mr. and Mrs. John Dragos, Mr. and Mrs. Nicolae Filipescu

\$35.00

Mr. and Mrs. Virgil Tolci

\$30.00

Mary, Greg & Bill Nutial

\$25.00

Mr. and Mrs. Val Luca, Mr. and Mrs. Raymond Sankey and Family

\$20.00

Veturia Nicula, Eugenia Poroch, Mr. and Mrs. Ted Ungrain

\$15.00

Mr. and Mrs. Alex Nemoianu

\$10.00

Mr. and Mrs. Fil Barson, Teodor Bita

\$5.00

Minerva T. Datish

EPISCOPATE SUPPORTERS

Arel Califar, Indianapolis, IN \$100.00
John De Mintici, Mississauga, ONT. 100.00CF
Mr. and Mrs. Nicholas Fatse,

Trumbull, CT 100.00

Rev. Fr. & Psa. Viorel Sasu, New York, NY 50.00

David Pascu, Akron, OH 40.00

Gedeon Cook, Romeo, MI 25.00

Viorica Cosma, Bowie, MD 25.00

Rev. Fr. & Psa. Mirone Klysh, Winnipeg, MAN 25.00CF

George Demitriade, Warren, MI 20.00

Marianne Ghitsa, Bridgeport, CT 20.00

Rev. Fr. Nicolae Marioncu, Winnipeg, MAN 20.00

Rev. Fr. & Psa. George Gage, Chicago, IL 10.00

GUEST DONATIONS

Descent of the Holy Spirit, Ridgewood, NY \$197.48
(50th Anniversary of the Vatra)

Mr. and Mrs. John Vidican, Royal Oak, MI 100.00

(In honor of the 50th Anniversary
of John & Valentina Nan)

Sts. Constantine & Helen, Indianapolis, IN 50.00
(50th Anniversary of the Vatra)

Rev. Fr. & Psa. Romey Rosco, Dearborn Hts., MI 30.00

Mr. and Mrs. George Dragila,

Battle Creek, MI 20.00

(50th Anniversary of Vatra)

CONGRESS DONATIONS

St. John the Baptist, Woonsocket, RI 100.00

Mr. and Mrs. Armand Scala, Melean, VA 31.00

Rev. Fr. & Psa. Remus Bleahu, Woonsocket, RI 25.00

MEMORIALS

Anna M. Brosh & Daughter Barbara, Porterville, CA \$100.00

(Memorial to Beloved Husband & Father)

Orthodox Brotherhood of the USA 100.00

(Memorial to Andrew Peru)

Anna M. Brosh & Daughter Barbara, Porterville, CA 50.00

(Memorial to Archbishop Valerian)

Anna M. Brosh & Daughter Barbara, Porterville, CA 25.00

(Memorial to Mary Micu, Toma Jonus & Joseph Posa)

Anna M. Brosh & Daughter Barbara, Porterville, CA 25.00

(Memorial to Ilarion & Maria Micu)

Mr. and Mrs. Daniel Poroch, St. Clair Shores, MI 10.00

(Memorial to Anna Tredway)

BISHOP'S VISITATION

Sts. Peter and Paul, Dearborn Hts., MI \$200.00

St. Nicholas, Detroit, MI 100.00

PARISH DUES

Holy Cross, Alexandria, VA \$180.00

EPISCOPATE SUNDAY

St. John the Baptist, Woonsocket, RI \$101.61

MISSION FUND

A.R.O.Y. \$500.00

STANITZ SCHOLARSHIP FUND

A.R.O.Y. \$500.00

CONGRESS "THANKS" TO OUR AUXILIARIES

Not-a-one of us suspected, that when we were elected to our positions, that we would also have, as a part of our duties, the hosting of the 50th Anniversary of the Dedication of the Vatra. To make matters a little more difficult, we really did not get started until the end of April. Even then, everything had to be done "long distance". All of the hours of planning, meetings, lining up of our workers; all had to be done in addition to our duties to our respective organizations.

Some felt that it couldn't be done at all. Others doubted that it could be done right. We, ourselves had anxious moments.

However, it was, once again, our wonderful brothers and sisters from all over the Episcopate; working together, being there for us when "it counted", that made the 1988 Epis-

(continued on page 23)

ate Congress a success. Every single one of these people "special". They are dedicated to the Episcopate, and it's continued growth.

is Congress proved beyond a shadow of doubt, that the auxiliaries of the Episcopate can work together, smoothly, th cooperation and with brotherly love. This was the y first time that all our auxiliaries worked together on h a project. Together, we can do anything.

We, your elected officers want to thank you all for your individual contributions to the success of this Congress. Your help was deeply appreciated, and you made us proud to represent you. Thank you.

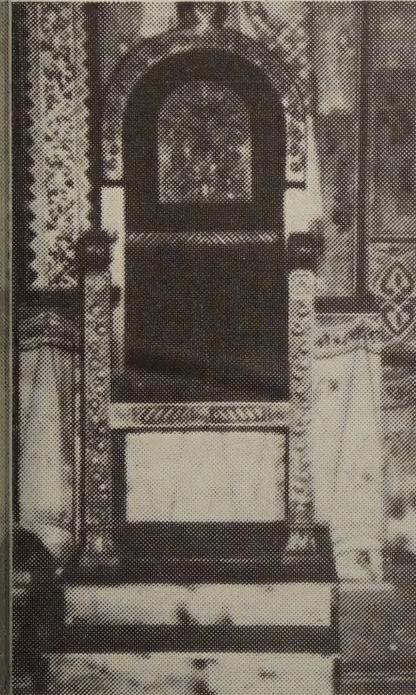
Pauline Trutza - ARFORA President

Teva Regule - AROY President

Alexandra Carulea - Brotherhood Chairman, USA

John Bujea - Brotherhood President, CANADA

A New Chair For The Bishop In Vladeni

Among the clergy of the Episcopate, Deacon Victor Angelescu was well-known and respected as a clerman and scholar. Although born America, Deacon Victor was interested in the roots of his family and made several trips to Romania.

His mother, the late Anna Angelescu, was born in Comuna Vladeni, Brasov Country and there, parents were married.

During his visits, the deacon went Vladeni even though he had no relatives living there; he wanted to where his roots began.

On his first visit, he went to the village church and was enthralled by the beauty of it. It was, however, too dark to fully observe the

interior painting of the church and on returning to the States, he began a collection among the "Vladaren," people of Vladeni, to purchase a fitting chandelier for the church.

The light fixture was installed and on a later visit, Deacon Victor felt content and enjoyed the beauty of the church even more than before.

Recently, after the death of Fr. Angelescu, his mother found out that the church did not have a throne for the bishop. They could not afford the chair, the people of the village wrote, and asked Mrs. Angelescu if she could assist her friends at home.

Correspondence was initiated and a number of individuals became involved to assure the purchase and installation of the throne. Sadly, even Mrs. Angelescu did not live to find out that her project to honor her son and husband had been completed.

Today, however, from Detroit, Michigan, USA there is a beautiful chandelier and a bishop's throne in the church in Vladeni; a tribute to a long-lasting faith and love.

Rebecca Nasia

PARISH BULLETIN NOTES

McLean, VA. Holy Protection. We enjoyed Fr. Alexander Webster's first Liturgy with us and welcomed him with his family with a reception in his honor . . . Psa. Kathleen is planning our first Orthodox Church School and volunteers are needed for the teaching staff . . . We are grateful that our Mission church was recognized with the status of a full parish at our Church Congress . . . Gene Crouse, an ac-

complished professional photographer, donated a prize winning photograph to our church and it will be used in a raffle . . . Three new members have joined us.

†

Palm Springs, CA. Mission Church. We are pleased to announce that our services are able to be held at St. Paul's Episcopal Church. Palm Sunday, Holy Week services, and Pascha were well attended, varying about 70 — 100 faithful. We had two young altar servers helping Fr. Mihai Cerghizan with the all-Romanian services. On St. Thomas Sunday, following services and a banquet, an organizational meeting of the Founding Members was held and voted that our Mission would be known as Sts. Michael & Gabriel. We hope that the enthusiasm will continue and grow so that we become an established church with a building of our own.

†

St. Paul, MN. St. Mary. We are pleased to welcome Fr. Remus Grama to our parish as he co-celebrated the Divine Liturgy. He and Psa Elena were sponsors for the baptism for baby James Justin Todeasa and hosted the dinner in his honor . . . We are also pleased to have Fr. Nicholas Zelea visit our parish to serve the Divine Liturgy. He also led our Bible Study class . . . Thanks to Jim Capeti for our new lawn mower.

†

Chicago IL. St. Mary. Our new choir director, Gheorghe Serbanescu, is busy with the reorganization of our choir. All are invited to join . . . We welcome two new members to our parish.

(continuare de pe pagina 15)

Dar faptul că vrând cineva să creadă, ajunge de poate crede, se datorește unui har prealabil în noi, căci prin simpla voință a sa omul n-ar ajunge niciodată să poate crede." (Curs de ascetică și mistică orestină, Buc. 1947, vol. I, P. 74).

Cu alte cuvinte, "simpla voință" după natură nu are putință de a crede, dacă, în mișcarea credinței de a pătrunde întreagă, nu devine după lucrare ceeace credința este după natura ei; și cum credința ca început al virtuților este de la Dumnezeu și spre Dumnezeu, ca un "har prealabil în noi", pus în lucrare prin botez, voința creată în ascultare, lepadându-se liberă de propriile ei lucrări finite, se raportează direct voinței divine, lucrându-le pe ale Acesteia ca pe ale sale.

Dinu Cruga

PSALM Celor din exil

Se tulbură lumina căzuta în țărâna
și turma se întoarce rănită la iz-
voare

Cu fiecare clipă pustiul se amâna
și n-a mai fost în lume de mult
vreo sărbătoare.

Și poate nu e timpul, sau a trecut
de-o vreme

Și noi vom fi pe-aici uitați, precum
se zice

Că prea nu mai e nimeni pe nume
să ne cheme

Și cel căzut nu-i nimeni de mâna
să-l ridice.

Și poate Turma blândă s-a dus cu
Impăratul

Și și-a luat armura de îngeri
străverzie

Că nu se-aude veste, și cine-i
vinovatul

Că noi ne-ntoarcem iarăși cu
turmele-n pustie?

Călcăm pe-același urme de mult
bătătorite

Și rugul de lumină nu a mai ars
în burg;

Vai, turmele de-acuma sunt mult
prea risipite

Și intră fără Mire în veșnicul
amurg.

Pr. Marian Mihalache

(continuare de pe pagina 17)

bisericii, cei din îndepărțări se duc să-și viziteze prietenii mai apropiati cu care mai zăbăvesc chiar și câteva zile.

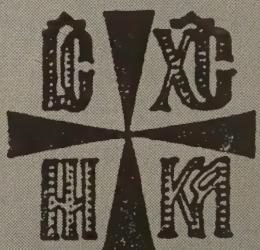
Asemenea întâlniri bisericești, cu cei din îndepărțări, au un rol însemnat la înfrățirea și solidaritate dintre ortodocși: adesea s-au încheiat căsătorii sănătoase, s'a întărit dragostea față de Biserică, iubirea curată dintre credincioși și mai ales și dorința ce cei care n'au încă bisericuța lor să se gândească ca și aceștia să aibă și ei un mic locaș de închinare. Mi se pare că și de aici a răsărit ideea ca să ia ființă unele parohii ca în Winnipeg, Calgary, Saskatoon și Vancouver.

In ultima vreme mănușchiul frăției dintre parohii a luat avânt cu cele două parohii din Saskatoon care au venit să ne dea o însemnată mâna de ajutor la Centrul Ortodox Missionar din Fort Qu'Appelle. Mai întâi s-au trimis câțiva copii la câmpul de educație religioasă, apoi au rânduit două grupuri ca să lucreze gratuit (In schimb să folosească Centrul pentru un câmp al lor de 10 zile). Cele două grupuri au fost însoțiti de preoții și preotesele lor. Au lucrat spornic în două rânduri: Vineri, Sâmbătă, Duminică slujbă în Capela Centrului, iar Luni iarăși la continuarea lucrului. Acești excelenți,

alături de membrii centrului, au realizat un mare și însemnat ajutor la dormitorul centrului, prin mâna d-lui dăruit în valoare de mai mulți dolari.

Din îndurarea lui Dumnezeu și c-
iscuința Ierarhiei bisericești parohii
noastre ortodoxe din Canada s'au mărt-
urii număr și cam toate sunt păstorite
de episcopi și preoți tineri și cu aleas-
tă educație bisericească. In ce privește can-
titatea suntem pe o poziție fericită.
Dacă la această poziție de număr n-
vom sili să sporim cât mai mu-
calitatea prin fapte văzute, prin trăiri
ortodoxă, urmând pe calele Domnului
și a Sfinților Săi Apostoli, OR-
TODOXIA — CREDINȚA LU-
RĂTOARE, va fi îmbrățișată o
toată lumea.

Arhimandrit Martinia

SOLIA NEWS (ISSN 0038 1039)
146 W. Cortland
Jackson, MI 49201-2208
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Second Class
Postage Paid
at Jackson